

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bosek

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie z powództwa W. Spółki Jawnej z siedzibą w W.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o wydanie świadectwa pochodzenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 12 stycznia 2022 r.,
zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 kwietnia 2021 r., sygn. akt VII AGz [...],

- 1. oddala zażalenie;**
- 2. zasądza od W. Spółki Jawnej z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 6 kwietnia 2021 r. (VII AGz [...]) Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez powoda – W. Spółkę Jawną z siedzibą w W. (dalej: skarżący) od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z 14 września 2020 r. W uzasadnieniu postanowienia z 6 kwietnia 2021 r. Sąd Apelacyjny w [...] wskazał, że skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu, wobec jej niedopuszczalności. Postanowienie z 14 września 2020 r. zostało bowiem wydane w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w W. - Sądu Ochrony

Konkurencji i Konsumentów z 11 marca 2020 r. oddalającego zażalenie skarżącego na postanowienie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 10 lipca 2019 r., na podstawie którego skarżącemu odmówiono wydania świadectwa pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej z instalacji odnawialnego źródła energii elektrycznej. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w [...] skarga kasacyjna od postanowienia Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - sądu drugiej instancji przysługuje w przypadku postanowienia w przedmiocie odrzucenia odwołania i zażalenia (mających naturę prawną pozwu) oraz umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. Postanowienie, w stosunku do którego skarżący wniósł skargę kasacyjną, nie należy natomiast do żadnej z wymienionych kategorii.

Pełnomocnik skarżącego pismem z 27 kwietnia 2021 r. wniósł zażalenie na powyższe orzeczenie Sądu Apelacyjnego w [...], w którym zaskarżył je w całości. Zarzucił w nim naruszenie przepisu art. 479⁵⁶ k.p.c. w zw. z art. 398¹ § 1 k.p.c. poprzez błędną jego interpretację i przyjęcie, że skarga kasacyjna od postanowienia wydanego przez sąd drugiej instancji w przedmiocie oddalenia zażalenia, będącego postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, nie przysługuje. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu zażalenia skarżący wskazał, że postępowanie w sprawach z zakresu regulacji energetyki jest jednym z postępowań odrębnych, uregulowanych w przepisach art. 479⁴⁶ do art. 479⁵⁶ k.p.c. Przepisy te wskazują na odmiennność postępowania w tego rodzaju sprawach, w tym także co do możliwości zaskarżenia orzeczeń sądu drugiej instancji skargą kasacyjną. Zdaniem skarżącego, wolą ustawodawcy wyrażoną w art. 479⁵⁶ § 1 k.p.c. było, aby możliwość wywiedzenia skargi kasacyjnej od orzeczeń sądu drugiej instancji dotyczyła wszelkich orzeczeń, bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, a nie była ograniczona do katalogu orzeczeń wskazanych w art. 398¹ § 1 k.p.c.

Odpowiedź na odwołanie złożył pełnomocnik pozwanego. W piśmie z 7 czerwca 2021 r. wniósł on o oddalenie zażalenia oraz o zasądzenie od skarżącego na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne i zasługuje na oddalenie.

Na wstępie należy zaznaczyć, że ustawodawca przewidział szereg warunków, jakie spełnić musi skarżący, aby wnoszona przez niego skarga kasacyjna mogła zostać rozpoznana przez sąd. Dotyczą one m.in. wartości przedmiotu sporu, podmiotów uprawnionych do wniesienia skargi, charakteru stawianych zarzutów, kategorii orzeczeń, od których skarga może zostać wniesiona. Ustawodawca nie pozostawia w tym względzie swobody, a odstępstwa od przyjętych zasad uregulował wprost w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

Zgodnie z przepisem art. 398¹ § 1 k.p.c., od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie strona, Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka może wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Z treści tego przepisu wynika wprost, że skarga kasacyjna jest dopuszczalna tylko w przypadku zaskarżenia prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie. Nie mieści się natomiast w ramach dyspozycji powyższej normy postanowienie oddalające zażalenie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 września 2006 r., II PZ 33/06; z 7 kwietnia 2010 r., II PZ 10/10; por. także: G. Jędrejek, M. Orecki, *Komentarz do art. 479⁵⁶ k.p.c.*, w: T. Wiśniewski (red.), *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom II. Artykuły 367-505(39) k.p.c.*, LEX 2021).

Należy dodać, że użyte przez ustawodawcę sformułowanie zawarte na końcu przywołanego przepisu („chyba że przepis szczególny stanowi inaczej”) należy interpretować zawężająco, a nie, jak chce skarżący - w sposób rozszerzający. Wyjątki, o których mowa w przepisie art. 398¹ § 1 k.p.c. *in fine*, muszą zostać konkretnie wskazane. Dotyczy to zarówno podmiotów, które wnoszą skargę kasacyjną, jak i rodzajów rozstrzygnięć. Nie można przyjąć, że milczenie

ustawodawcy w tym względzie powinno być odczytywane jako przyzwolenie na dowolne wprowadzanie kolejnych wyjątków. Naruszałoby to bowiem zasadę zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Jeżeli ustawodawca zechciałby, aby w sprawach w zakresie regulacji energetyki skarga kasacyjna przysługiwała również w przypadku innych orzeczeń niż prawomocny wyrok lub postanowienie w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie, powinien wskazać takie wyjątki wprost - tak jak to zrobił odnośnie do wartości przedmiotu zaskarżenia.

Przywołany przez skarżącego przepis art. 479⁵⁶ k.p.c. stanowi *lex specialis*, jednakże nie w stosunku do przepisu art. 398¹ § 1 k.p.c., ale wobec art. 398² § 1 k.p.c. Nie można wobec tego uznać go za wyłączający stosowanie innych norm ogólnych, dotyczących wnoszenia skarg kasacyjnych - w tym również właśnie tych, które dotyczą rodzajów rozstrzygnięć, od których skarga taka może być wniesiona. Przyjęcie innej interpretacji stanowiłoby naruszenie zasad dotyczących relacji zachodzących pomiędzy przepisami ogólnymi i szczególnymi. W przypadku, gdy ustawa nie wprowadza rozwiązań szczególnych w danym zakresie, zastosowanie znajdują normy ogólne. W niniejszej sprawie jest to przepis art. 398¹ § 1 k.p.c.

Z tych względów zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Zasądzoną z tytułu obowiązku ich zwrotu od skarżącego na rzecz pozwanego kwotę 360 zł stanowi wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego będącego radcą prawnym, której wysokość ustalono na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018, poz. 265).